

INTERPUNKCE (PUNCTUATION)

INTERPUNKČNÍ ZNAMÉNKA

APOSTROPHE	apostrof (')
CAPITALS	velká písmena
COLON	dvojtečka (:)
COMMA	čárka (,)
DASH	pomlčka (-)
EXCLAMATION MARK	vykřičník (!)
FULL STOP, PERIOD	tečka (.)
HYPHEN	spojovník (–)
INVERDED COMMAS, QUOTATION MARKS	uvozovky ("...")
ITALICS	kurzíva
PARENTHESES, BRACKETS	závorky ()
QUESTION MARK	otazník (?)
SEMICOLON	středník (;)

PSANÍ ČÁRKY (COMMA)

Čárka se používá v těchto případech:

1. Odděluje jednotlivá slova, skupiny slov nebo věty, které následují za sebou:

- John took his book, coat, hat(,) and gloves.
- We looked behind the door, under the table, beneath the chair.
- He walked, he trotted(,) and finally he ran.

U takovýchto výčtů se často klade čárka i před spojkou AND, ale není to nevyhnutné.

2. V souvětích se čárkou odděluje vedlejší věta nebo slovní skupina, když je uvedena před hlavní větou. Je-li pořadí vět opačné (hlavní věta + vedlejší věta), před spojkou čárku nepíšeme.

- If you bought the tickets, we would be at the theatre now.
- We would be at the theatre now if you bought the tickets.
- If we earned a lot of money, we would buy a new house.
- After he had come home, he did his homework.
- Because of bad weather, I stayed at home.

3. Čárkou odděluje popisné vztahné věty nebo slovní skupiny, které mají pouze vysvětlovací význam a které můžeme vynechat bez narušení smyslu věty či souvětí:

- Mr. Smith, who is a teacher, lives in Brno.
- The little doggie Azor, which is very lazy, is my most favourite pet.
- My dresses, washed and ironed, hang in the wardrobes.
- The Queen Elizabeth, which is a large boat, was built in Scotland.

4. Čárkou oddělujeme vložená slova, skupiny slov nebo celé věty. Týká se to hlavně výrazů **HOWEVER (avšak), THEREFORE (proto), INDEED (opravdu), ON THE OTHER HAND (na druhé straně), EVIDENTLY, OBVIOUSLY (zřejmě), WELL (no, nuže, tedy – na začátku věty), YES, NO, OH ...**

- Well, let's go.
- No, I don't know him.
- Yes, I like it.
- You are, however, fully right.
- John's answers, on the other hand, were wrong.
- Fair play, if there is something like fair play, is that both sides are treated justly.

5. Čárkou se ve větě odděluje přístavek:

- John, his son, was killed in an accident.
- They soon saw the manor, a fine last century building.

6. Čárkou se oddělují oslovení v korespondenci a výrazy **YES** a **NO**:

- John, have you done it yet?
- Please help me, Mrs Black.
- Yes, I will come.
- No, they weren't here last Sunday.

- Dear Mr. Jones,
I received your letter

7. Čárkou se oddělují datum, název místa, tituly a jejich zkratky a také křestní jména, když stojí za příjmením:

- Los Angeles, California, is a huge city.
- Jackson, P. S., is from England.
- He was born on January 6th, 1960
- James Norman, M. D., is the owner of this house.

8. Čárkou se odděluje krátká přímá řeč:

- „I can't believe you“, he said.
- „I will come soon“, she promised.

9. Čárkou se oddělují příslovečná určení, jestliže stojí na začátku věty. Jestliže jsou podle ustáleného slovosledu na konci věty, není potřeba je čárkou oddělovat, protože je to jejich normální postavení. Uprostřed věty se čárkou oddělují vždy.

- After the meeting, the chairman had a private talk with the speaker.
- The chairman had a private talk with the speaker after the meeting.
- The chairman, after the meeting, had a private talk with the speaker.
- Outside, a group of boys were waiting.

10. Čárkou se oddělují věty souřadných souvětí, jestliže je mezi nimi spojka **AND (ne vždycky), BUT, FOR, NOR, OR, NEITHER, YET**. Souvětí složená z krátkých vět se čárkami neoddělují.

- You don't understand English, but it is your own fault.
- My mother hates pop music, but I like it very much.
- John studied and Mary played.

11. Čárkou se neoddělují vedlejší věty podmětné, předmětné, přívlastkové a příslovečné, které následují po řídicí větě.:

- I soon found my mistake when I studied the map.
- He went where the doctor sent him.
- She went away because there was no one there.
- I gave him my textbook so that he might prepare himself for school.

12. Čárka se nepíše mezi osobní, vztažná nebo ukazovací u"zájmena ani nenahrazuje vynechané zájmeno či spojku:

- Those who came here, could see it.
- The book you want is out of print.
- I told him you would come.

STŘEDNÍK, DVOJTEČKA, TEČKA, OTAZNÍK, POMLČKA, ZÁVORKY

Psaní těchto interpunkčních znamének se v podstatě kryje s jejich použitím v češtině.

Poznámky

1. Tečka se používá v ustálených zkratkách – James Brown, **Esg.**, Henry Jones, **D. D.** (b. 1870, d. 1930). Nejběžnější zkratky s tečkou jsou např. **e. g.** (např.), **i. e.** (tj.), **A. D.** (Anno Domini, n. l.), **B. C.** (Before Christ – před n. l.), **a. m.** (ante meridiem – ráno, dopoledne), **p. m.** (post meridiem – odpoledne, večer), **B. A.** (Bachelor of Arts – bakalář svobodných umění), **Ltd.** (akciová společnost), **lb.** (funt), **S. S.** (steamship – parník), **U. S. A.** (USA), **U. K.** (United Kingdom).
2. Na rozdíl od češtiny se nepoužívá tečka pro označení řadových číslovek.
3. V americké angličtině se **Mr** a **Mrs** považují za zkratky a píší se s tečkou. Někdy se s tímto setkáme i v britské angličtině, i když jazykové příručky doporučují psát bez tečky.
4. Spojení „desetinná tečka“ se čte jako „point“.

VYKŘIČNÍK (EXCLAMATION MARK)

Vykřičník se v angličtině používá pro vyjádření překvapení, důrazného rozkazu, důrazu nebo silného citového vzrušení:

- Help!
- What a nice day!
- Leave at once!
- What! Are you certain?
- Oh, that I could only see them again!

SPOJOVNÍK (HYPHEN)

Pravidla o používání spojovníku jsou v angličtině spíše záležitostí pravopisu než interpunkce.

1. Spojovník se používá mezi jednotlivými částmi složených slov (jestliže se nepíše dohromady) – **pocket-money** (kapesné), **a well-bred person** (dobře vychovaný člověk), **fifty-six** (padesát dva), **to dry-clean** (vyčistit chemicky), **dinig-room** (jídlna), **swimming-pool** (koupaliště), **coal-mine** (uhelný důl), **empty-handed** (s prázdnýma rukama),
2. Dále se spojovník používá kvůli snadnější orientaci v grafickém obraze slova – **co-operation** (spolupráce), **to re-arm** (znova vyzbrojit), **neo-Gothic** (novogotický), **post-war** (poválečný).
3. U volných spojení slov v nominální nebo atributivní funkci se používá také spojovník – **good-for-nothing** (zaháleč, neúčinný), **a hand-to-mouth** existence (nejistá existence), **six-cylinder engine** (šestiválcový motor), **the eighteen-century England** (Anglie osmnáctého století).
4. Spojovník se používá i v konstrukcích přirovnávacích - **mountain-high waves** (obrovské vlny), **a heart-breaking story** (srdceryvný příběh), **a man-made satellite** (člověkem zkonstruovaná družice).

APOSTROF (APOSTROPHE)

Apostrof se v angličtině používá:

1. Pro označení přivlastňovacího pádu - **Shakespeare's plays** (Shakespearovy hry), **the farmers' work** (práce farmářů), **two miles' distance** (dvoumilová vzdálenost), **half-an-hour's walk** (půlhodinová procházka) a to i ve složených slovech – **bird's-eye view** (pohled z ptačí perspektivy). Často se však dnes vytrácí z názvů firem – Lloyds, Macmillans místo Lloyd's (Insurance Company), Macmillan's (Publishing House).
2. Pro označení vynechaných písmen nebo číslic – **don't** (do not), **won't** (will not), **it's** (it is), **that's** (that is), **they're** (they are), **I've** (I have), **he'd** (he had, he would), **o'clock** (of the clock), **o'er** (over), the class of '72 (ročník 1972).
3. Pro označení množného čísla písmen, číslic, zkratk a jednotlivých izolovaných slov – you make your **6's** which look like **c's** (píšeš šestky, které vypadají jako c).

UVOZOVKY (QUOTATION MARKS)

Uvozovky se používají v angličtině stejně jako v češtině. Rozdíl je však v tom, že v angličtině se dávají uvozovky nahoře nejenom za citovaným výrazem, ale i před ním: "...".

KURZÍVA (ITALICS)

Kurzíva se používá v angličtině v tisku i pro označení cizích slov nebo frází, které ještě v angličtině nezdělaněly a které se vyslovují stejně jako v jazyce, ze kterého byly převzaty:

- **The boy was a real *enfant terrible*.** (Ten kluk byl skutečně *enfant terrible* – hrozné dítě.)
- **He had a sort of *weltschmerz*, I suppose.** (Myslím, že trpěl jakýmsi světobolem).